

FM: Preču eksports pieaug ceturto mēnesi pēc kārtas

Publicēts: 31.01.2018.

Jaunākie Centrālās statistiskās pārvaldes dati liecina, ka februārī Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums sasniedza 1,8 miljardus eiro salīdzinājumā ar atbilstošo mēnesi 2016. gadā, pieaugot par 6,1%. Pateicoties naftas, pārtikas un citu izejvielu cenu kāpumam pasaules tirgos, stabilai situācijai Latvijas eksporta preču noieta tirgos, kā arī augošiem apstrādes rūpniecības apjomiem Latvijā, februārī preču eksporta vērtība ir palielinājusies par 5,7% salīdzinājumā ar pērnā gada attiecīgo mēnesi. Tādējādi tas ir 4. mēnesis pēc kārtas ar pozitīvu eksporta pieaugumu. Tajā pašā laikā importēto preču vērtība gada griezumā palielinājās straujāk, kopumā par 6,5%, tādējādi nedaudz palielinot preču ārējās tirdzniecības deficītu līdz 151,8 milj. eiro.

Ir svarīgi atzīmēt, ka februārī fiksēts būtisks pakalpojumu eksporta vērtības kāpums, kopumā par 10,1%, pateicoties transporta un citu pakalpojumu eksporta pieaugumam. Tādējādi, pakalpojumu eksporta pārpalikums palielinājās līdz 175,7 milj. eiro, pilnībā kompensējot preču ārējās tirdzniecības deficītu.

Preču eksporta izaugsme februārī bija vērojama visās lielākajās preču grupās, samazinoties vienīgi koka un koka izstrādājumu eksporta vērtībai, kamēr lielāko devumu kopējā eksporta pieaugumā nodrošināja metālu, pārtikas un minerālproduktu eksporta kāpums.

Dzelzs atkritumu eksporta pieaugums uz Turciju un nelegētā tērauda velmējumu eksporta kāpums uz Poliju veicināja kopējo metālu un to izstrādājumu eksporta gada pieaugumu par 15,6%, salīdzinot ar pērnā gada februāri. Savukārt, stipro alkoholisko dzērienu eksporta pieaugums uz Krieviju nodrošināja kopējo pārtikas eksporta kāpumu par 5,9% gada griezumā. Jāatzīmē, ka kopējais preču eksports uz Krieviju uzrāda pozitīvu pieauguma tempu kopš pērnā gada novembra. Savukārt, š.g. pirmajos divos mēnešos eksporta pieaugums uz Krieviju paātrinājās, uzrādot 52,5% gada pieaugumu janvārī un 42,7% pieaugumu februārī. Februārī Krievija pēc Lietuvas un Igaunijas (attiecīgi 17,5% un 11,6% no kopējā preču eksporta) bija trešais lielākais noieta tirgus Latvijas precēm, veidojot 8,1% kopējā preču eksporta. Zīmīgi, ka eksports auga praktiski visās preču kategorijās.

Straujš minerālproduktu eksporta pieaugums par 21,4% gada griezumā ir saistīts ar naftas cenu kāpumu un re-eksporta pieaugumu. Vidējā naftas cena š.g. februārī bija 55,5 dolāri par barelu, kamēr pirms gada tā bija tikai 33,2 dolāru par vienu barelu, tādējādi naftas cenu pieaugumus tiešā veidā atspoguļojas arī ārējās tirdzniecības datos, palielinot gan importa, gan eksporta vērtību. Ņemot vērā pērnā gada zemo naftas cenu bāzi un to stabilo līmeni pašreiz, minerālproduktu eksporta pieauguma tempi arī turpmākajos mēnešos varētu saglabāties februāra līmenī.

Lai arī koka un koka izstrādājumu eksporta vērtība samazinājās par 6,1%, ko galvenokārt ietekmēja zāgmateriālu eksporta samazinājums uz Lielbritāniju, kopējā koksnes eksportētā vērtība februārī (144,6 milj. eiro) bija tuvu pērnā gada vidējam līmenim. Visticamāk, tas ir īslaicīgs samazinājums un nenorāda uz šīs nozares attīstības trenda izmaiņu.

Mēreni pieaugot iekšzemes patēriņam un investīcijām, palielinās arī preču imports. Straujākie importa pieaugumi ir fiksēti tādās preču grupās, kā minerālprodukti, graudaugi, minerālo un ķīmisko mēslošanas līdzekļu, kā arī atsevišķiem ar metālu izstrādājumu saistītām preču grupām.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-precu-eksports-pieaug-ceturto-menesi-pec-kartas>